

821.135.1

scriitori
români
contemporani

IULIAN POPA

VIZITE
NEANUNȚATE

HUMANITAS

Redactor: Genoveva Cerchez
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Luminița Drăgan
DTP: Radu Dobreci, Veronica Dinu

Tipărit la Livco Design

© HUMANITAS, 2025

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Popa, Iulian
Vizite neanunțate / Iulian Popa. –
București: Humanitas, 2025
ISBN 978-973-50-8837-8
821.135.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194

Vizită neanunțată

Pata roșiatică se întindea pe o bună parte a genunchiului, însă rana din palma mâinii drepte era cea cu care aş fi putut s-o impresionez cu adevărat pe Bianca. O căpătasem în urmă cu o oră, în timp ce alergam pe lângă gardul metalic care mărginea terenul de fotbal. O mişcare neglijentă, şi unul dintre ghimpzii de sârmă îmi pătrunsese în palmă. O bucată de piele de mărimea unui solz de crap cu tot cu ţesutul de sub ea se desprinsese şi atârna într-o fâşie sângerie, pe care o aşezasem la loc în timpul jocului, împingând-o ca pe o piesă de lego. Am simţit doar usturime, care s-a accentuat când, după meci, am spălat rana la cişmeaua de lângă teren. Cea de la genunchi era doar o zgârietură de felul celor pe care toţi copiii le capătă când joacă fotbal pe un teren de bitum. În plus, nu avea nimic spectaculos, căci a doua zi, la şcoală, era acoperită de pantaloni.

Am tras un şut într-o cutie goală de conserve şi zgometul a reverberat de-a lungul aleii pustii, cu salcâmi îngălbeniţi de-o parte şi de alta. Un număr din *Scînteia* se vedea printre frunzele moarte, deschis la pagina la care descria în detaliu tezele care urmau să fie dezbătute în curând, la cel de-al paisprezecelea congres al partidului. Era ora prânzului, motiv pentru care străzile erau pustii. O femeie a scos capul pe fereastra unei bucătării de la parter, s-a uitat în stînga şi-n dreapta, şi, cu o mişcare bruscă, a aruncat apa

dintr-un lighean în fața blocului. O mișcare exersată, fără îndoială.

La capătul blocului, un miros intens de fiertură se amesteca cu unul de putrefacție venit de la containerul de gunoi. Ambele îmi făceau greață și, pentru moment, mi-au alungat foamea pe care o simțisem încă din timpul meciului. Mâncarea pe care o gătea maică-mea nu degaja astfel de arome. Puteam sta în bucătărie în timp ce făcea mâncare, de fiecare dată în afară de momentele în care prepara salată de boeuf. Se întâmpla o singură dată pe an, iar mirosul cărnii fierte mă alunga din casă.

Mai aveam de traversat o intersecție și de mers pe lângă două blocuri până să ajung acasă. Preferam să nu mă întâlnesc cu Lonea în fața blocului. Pentru cine l-ar fi căutat, acolo l-ar fi găsit duminica, de dimineața până seara, în afară de zilele în care Crivățul era prea greu de îndurat. Doar că nimeni nu se obosea să-l caute. Era ca motanul vecinilor mei. Ieșea dimineața și se întorcea seara. Diferența era că vecinilor le păsa de animal. Bineînțeles, Lonea avea și prenume, Ionuț, dar nimeni nu-i spusese vreodată așa, nici măcar părinții lui. S-or fi gândit că avea să fie un copil bun și drăgălaș, crescut într-o familie model, și i-au dat un nume diminutiv, numai că, pe măsură ce creștea, fața nu i se mai potrivea cu numele. Era o constatare generală, cu care toată lumea era de acord. Ocazional, maică-sa urla la el de la balcon. Asta când era trează. Când nu, se mulțumea să facă semne, căci nu putea striga, și cei care o vedeau intrau în panică, suspectând o tentativă de a se arunca de la etajul patru. Lonea nu se impacienta însă, ci pornea să urce cu înjurături șuierate printre dinți. Mă bucuram că nu aveam parte de o familie ca a lui și că acum, spre deosebire de el, aveam să gădesc acasă un loc confortabil, în care să pot sta liniștit.

De undeva de sus, etajul trei sau patru, din difuzoare apropiate de ferestre, se auzeau lamentațiile solistului vocal

al celei mai cunoscute formații locale. Mona se mărita și nimeni nu știa de ce. Auzeam piesa des, de fiecare dată când se întâmpla să merg la vreo zi de naștere a cuiva care împlinise optsprezece ani. Eram bucuros că nu aveam majoratul în timpul liceului, ci imediat după ce aveam să termin. Scăpam, astfel, de o presiune autosugestionată că ar fi trebuit să organizez vreun soi de petrecere. Îmi venea greu să înțeleg de ce se bucurau unii că împlineau optsprezece ani. Nu păreau mai deștepți sau mai maturi decât cu un an înainte, iar motivația că acum puteau face orice, din moment ce erau adulți, nu ținea. Lonea era un exemplu bun. Și la optsprezece, și la douăzeci, tot din banii alor lui ar fi trăit. Nici ceilalți băieți de la bloc nu erau cu mult mai breji.

Am intrat pe aleea cu blocul nostru și am mărit pasul. Trei Dacii, o Lada și o Skoda prăfuită, cu un cauciuc dezumflat și un far spart împărțeau toată aleea. Prezența lor ne încurca rău când mai jucam o miuță pe stradă. Eram aproape de a intra în scară, când am auzit vocea bine cunoscută în spatele meu.

— Buci.

M-am oprit în loc fără să mă întorc. Era cuvântul cel mai des auzit din gura lui Lonea, printre puținele pe care le pronunța impecabil. Cuvânt cu valențe multiple, aici desemna o formă de salut. În funcție de pronunție și mai ales de intonație, putea fi utilizat în scop admirativ, cu un *u* prelung, precedat eventual de vocala *o*, și ea lungită. Mai putea avea sens constatator, ca să arate că a înțeles ce i se spunea, chiar dacă nu pricepuse nimic.

— Ce-i aia în mâna ta? a întrebat el, cuvintele șuierate prin strungăreață.

— Am fost la un fotbal. M-am agățat în ceva.

I-am răspuns fără chef. Nu pe el aș fi vrut să-l impresionez.

— Credeam c-ai făcut o labă.

M-am repezit la el să-i trag un șut, dar a protestat.

— Stai, bă, nu da. Ieși p-afară?
— Acum unde sunt?
— Mai încolo.
— Mai pe seară, poate. Merg să mănânc ceva.
— Sunt aicea, a spus el și s-a așezat pe banca din fața scării blocului.

Am urcat în grabă scările, mulțumit că nu venea după mine. Primul lucru pe care l-am simțit după ce am intrat a fost mirosul diferit de cel curat, prezent întotdeauna la noi acasă duminica, la ora prânzului. Un damf de tutun, nu din cel mai bun, pe care-l recunoșteam ușor, atunci când aveam vreun oaspete fumător, dublat de un miros greu de haine vechi și nespălate.

Ușa bucătăriei era deschisă și am văzut că masa era trasă mai spre mijlocul camerei.

— Vino și tu aici, am auzit vocea lui taică-miu în timp ce mă îndreptam spre baie.

A insistat și n-am avut ce face. În bucătărie mirosul era și mai intens. Un blond spălăcit mă privea, așezat pe un scaun.

— Ce faci, șerifule? m-a întrebat el pe post de salut.

Mi-au venit în minte amintirile pe care le aveam cu el din vremea copilăriei, puține la număr, cu toate că auzisem că ne-am fi petrecut mai mult timp împreună decât îmi imaginam eu. Nu cred că mi-a spus vreodată pe nume, lucru neimportant acum, căci oricum am avut porecle mai tot timpul și nu m-a deranjat să le aud. Îmi plăcea Toni, de la un personaj de film american. Însă el, doar el, îmi zicea șerif. Poate era ceva admirativ, poate batjocoritor, sau poate ambele. N-am știut niciodată.

— Bine, i-am răspuns și am rămas pe partea cealaltă a mesei.

Nu-mi întinsese mâna. Rămăsese imobil pe scaun și mă urmărea cu atenție. Ochii albaștri, reci, privirea pe sub sprâncene cu capul ușor adus în față și bărbia coborâtă, poameții pronunțați care aproape ieșeau de sub pielea gălbuie

cu pete maro, toate mă duceau cu gândul la un lup pregătit de atac. M-am așezat la masă și pentru un scurt moment am privit în altă parte. În fața mea, o farfurie de chiftele și una de ardei copti, cu un borcan de muștar alături.

— Am și chiftele cu sos de roșii, vrei? m-a întrebat maică-mea și a pornit spre aragaz înainte ca eu să spun ceva.

Am ridicat privirea și m-am lovit de aceeași ochi sticloși. N-am putut să mă uit la el prea mult. Sosul din farfuria care tocmai ce-mi fusese pusă în față era de un roșu aprins. Am încercat să-mi țin mâna astfel încât ai mei să nu vadă rana. Nu mă puteam fâli în fața lor cu ea.

— Am uitat să mă spăl, am zis și m-am ridicat.

Când m-am întors de la baie, vorbeau despre o persoană necunoscută și despre o nuntă care avea să vină.

— Ce-ai mai crescut, șerifule, s-a auzit din nou vocea lui, urmată de o tuse scurtă.

Ultima amintire legată de el era cu noi doi în prim-plan și un scaun rupt sub greutatea noastră, spre amuzamentul celor din jur. De atunci, Traian nu mai apăruse în viața mea. În fapt, dispăruse din viața tuturor. Înainte, avusese o nevastă, un loc de muncă la Șantierul Naval și o garsonieră pe care ar fi vrut-o schimbată pe un apartament, dacă familia s-ar fi mărit. Mai avea și o slăbiciune pentru țuică.

Într-o zi, miliția a venit la maică-sa acasă să-i anunțe că era arestat. Procesul a fost scurt. Doisprezece ani pentru o crimă pe care a recunoscut-o și pentru alte acuzații mai puțin grave. Din acel moment, Traian, vărul meu, n-a mai existat pentru nimeni. Nu știam, însă, de ce era aici, la masa noastră, într-o zi care ar fi putut fi o duminică agreabilă de octombrie.

— S-a făcut mare, a spus maică-mea. De când nu l-ai mai văzut?

Traian a ridicat din umeri și a schițat un gest din care am înțeles că nu-și amintește.

— La anul dă bacul, a continuat ea, iar eu am confirmat din cap.

Ei terminaseră de mâncat și acum se uitau la mine și la farfuria plină din fața mea. Îmi trecuse foamea, iar sosul roșu îmi crea repulsie.

— Dă și la facultate, s-a băgat și tata.

Traian dispăruse pentru o vreme după ce divorțase de nevastă-sa. N-a mai știut nimeni de el, nici unde stătea, nici ce făcea, dacă lucra pe undeva.

— La politehnică, am zis cu jumătate de gură.

Înghițeam chiftelele cu noduri în gât și din când în când mă uitam la Traian. Vorbeau de diverse neamuri, iar el se mulțumea să asculte. Nimeni nu-l vizitase în închiisoare, dar despre acest lucru nu se discuta în prezența mea. Beam apă și așteptam să plece. Înțepenisem pe scaun. Știam că o tentativă de a mă ridica și de a merge dincolo sau afară ar fi fost o alegere proastă. Ai mei țineau în mod deosebit să rămân dacă aveam oaspeți, chiar și dacă n-aveam nimic de spus. Am făcut-o totuși. Mi-am îndreptat spatele, cu un icnet simulat și m-am îndreptat spre dormitor. Nu a venit nimeni după mine. M-am trântit pe pat și mi-am admirat din nou rana. Durerea dispăruse și nici vizual nu-mi mai părea atât de impresionantă. Auzeam vocile lor prin perete și la un moment dat, am crezut că aud chiar răsete. Mi-l imaginam pe Traian hlizindu-se, cu un cuțit mânjit de sânge în mână. Nu-mi spusese mai mult atunci. Doar că omorâse pe cineva cu un cuțit și că se predase singur. Voiam să fug. Lonea mi se părea deja o opțiune cu mult mai dezirabilă.

Ușa dormitorului s-a deschis chiar în momentul în care am vrut să ies și tata a apărut în cadrul ei. M-a tras mai spre el și mi-a vorbit cu voce joasă:

— O să stea Traian la noi un pic.

— Cum adică?

— Stai să-ți zic. I-au dat drumul acum.

— De unde?

Întrebam pentru a mă afla în treabă. Acceptam cu greu că avea să stea cu noi.

— De la penitenciar.

Auzeam rar cuvântul și îmi părea nefiresc. Un cuvânt prea civilizât pentru un om care făcuse o crimă. A continuat să-mi explice ce-i cu el la noi și cum decretul de grațiere dat în urmă cu un an îi redusese pedeapsa la jumătate și acum tocmai ce fusese eliberat.

— Și n-are deocamdată unde să stea, a continuat, intuindu-mi parcă întrebarea. Acasă, știi și tu, e mai greu.

— De ce e greu?

— Știi și tu că maică-sa n-a mai vrut să vorbească cu el după-aia.

— Nu știu.

— N-o să mori câteva zile acum.

— Așa o fi zis și ăla...

A pufnit.

— E vărul tău, a încercat taică-miu o abordare sentimentală.

Aveam mai mulți veri, nu-mi păsa prea mult de vreunul, de el nici atât.

— Și unde vrei să-l ții?

S-a uitat de jur-împrejur prin cameră înainte de a-mi răspunde.

— Păi aici, la tine.

I-am imitat gestul și mi-am dat ochii peste cap.

— Aici? Ce vrei să zici? Doar n-oi dormi cu el în pat.

— Aducem fotoliul-pat din sufragerie. Dăm masa ta mai spre perete și-l îngheșuim aici. Se desface seara și ziua îl strânge la loc.

Am măsurat din priviri spațiul rămas. Dacă mă dădeam jos din pat, precis călcam pe el, gest cu urmări imprevizibile.

— Cred că ies p-afară un pic, am zis.

Cuprins

Vizită neanunțată	5
Colțul ei liniștit	28
Lucruri mărunte	44
Atârnând de un fir	71
Sunt doar în trecere pe aici	102
Șirul lung al ocaziilor pierdute	137
C de la Cristina	160
All-inclusive	176
Puncte de restaurare	196
Următoarea stație, Stadtmitte	225